

Aktualizacja Programu Wychowawczo – Profilaktycznego opracowana przez Zespół Wychowawczy w oparciu o wyniki diagnozy przeprowadzonej w czerwcu 2019 roku wśród pracowników szkoły (kadra pedagogiczna oraz pracownicy niemerytoryczni), uczniów klas 4-8 oraz ich rodziców (badanie ankietowe) .

Program Wychowawczo - Profilaktyczny PSP nr 24 im. Kornela Makuszyńskiego w Radomiu

Program Wychowawczo - Profilaktyczny PSP Nr 24 oparty jest na koncepcji, że oddziaływania wychowawcze powinny mieć charakter całościowy, a więc wspierać dziecko w rozwoju ku dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej oraz duchowej i być uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki. Ma na celu ukształtowanie sylwetki absolwenta - młodego człowieka o określonej postawie moralno – społecznej, który godnie reprezentuje szkołę, rodzinę i region.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny PSP Nr 24 zakłada udział wszystkich nauczycieli w jego realizacji oraz stałą współpracę z rodziną, środowiskiem lokalnym oraz instytucjami wspierającymi szkołę w realizacji jej zadań.

Podstawa prawna:

- Ustawa Prawo oświatowe,
- Ustawa Przepisy wprowadzające ustawę- Prawo oświatowe,
- Ustawa o systemie oświaty,
- Karta Nauczyciela,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,

- Rozporządzenie MEN w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- Rozporządzenie MEN w sprawie doradztwa zawodowego,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polski (zwłaszcza art. 72),
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego.

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Zgodnie z oczekiwaniami Rodziców oraz społeczności szkolnej Absolwent szkoły powinien posiadać poziom wiedzy ogólnej przewidzianej programem nauczania ze wszystkich przedmiotów, dążyć do dalszego rozwoju intelektualnego **oraz być:**

- *Samodzielny* - daje sobie radę w domu i szkole, posiadając adekwatny obraz siebie i swoich możliwości. Jeżeli trzeba, zwraca się o pomoc do osób z najbliższego otoczenia. Patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi z pozytywnym nastawieniem, wyznaczając sobie adekwatne cele. Potrafi planować swoje zadania. Interesuje się stawianymi przed nim zadaniami.

- *Twórczy i ciekawy świata* - zdobywa wiedzę i umiejętności, korzystając w bezpieczny sposób z różnych źródeł informacji. Dostrzega złożoność świata. Jest aktywny umysłowo, stara się rozwiązywać napotkane problemy, naukę traktuje jak coś naturalnego. Ma określone zainteresowania, którym poświęca swój czas i stara się je rozwijać.
- *Uczciwy* – mówi prawdę, szanuje cudzą własność, dotrzymuje słowa. Rozwija swoją osobowość zgodnie z przyjętymi wartościami moralnymi.
- *Odpowiedzialny i rozważny*- gotów ponosić konsekwencje swoich czynów. Działając w grupie, poczuwa się do odpowiedzialności za efekty jej pracy. Zna zagrożenia występujące w jego środowisku naturalnym i uwzględnia je w swoim postępowaniu - postępuje zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny - dbając o bezpieczeństwo swoje i innych.
- *Potrafi myśleć krytycznie* - dostrzega własne i innych niewłaściwe zachowanie, umie odnieść je do systemu etycznego opartego na wartościach humanistycznych, z dystansem podchodzi do informacji ze środków masowego przekazu, odróżnia fikcję od świata realnego w przekazach medialnych.
- *Tolerancyjny i szanujący godność innych* - rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normlanym i pożądanym, w każdym stara się dostrzec coś dobrego i zrozumieć go. Swoją postawą wyraża szacunek wobec ludzi innych ras, wyznań, przekonań. Jest wrażliwy i empatyczny, w stosunku do innych osób, nie stosuje przemocy. Dostrzega w otoczeniu osoby młodsze, słabsze i nie wyśmiewa się z nich, ale im pomaga.
- *Szanujący prawo* - przestrzega statutu i regulaminów szkoły, innych zasad ustalonych przez organa szkoły; zna i przestrzega prawa i obowiązki ucznia, przestrzega prawa i zasady ustalone przez odpowiednie instytucje w mieście i kraju.
- *Obowiązkowy i punktualny*- dotrzymuje terminów, sprawnie planuje swoje zajęcia. Szanuje czas swój i innych.
- *Otwarty na współpracę*- potrafi zgodnie współpracować z rówieśnikami i dorosłymi oraz środowiskiem lokalnym.
- *Dbą o kulturę języka ojczystego*, czuje się spadkobiercą historii, tradycji, kultury wielkiej i małej ojczyzny, pielęgnuje tradycje rodzinne i utożsamia się z nimi.

W związku z powyższym opracowano cele ogólne i szczegółowe Programu Wychowawczo – Profilaktycznego PSP Nr 24 w Radomiu.

Cele ogólne oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych:

1. Wspomaganie ucznia w jego rozwoju - kształtowanie dojrzałości w sferze fizycznej ucznia/ uczennicy - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych.
2. Kształtowanie dojrzałości w sferze psychicznej - sferze emocjonalnej i intelektualnej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, adekwatnej samooceny, poczucia siły i motywacji do podejmowania właściwych działań, kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata.
3. Kształtowanie dojrzałości w sferze społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kształtowanie postaw obywatelskich.
4. Kształtowanie dojrzałości w sferze aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym rozwijanie umiejętności dokonywania wyborów moralnych, kształtowanie postawy szacunku wobec kultury, norm, wzmocnienie poczucia tożsamości.

Cele szczegółowe:

1. Stworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery w szkole, wzajemnego zaufania w relacjach.
2. Współpraca z rodzicami i opiekunami uczniów w celu wspierania ich rozwoju.
3. Wzmocnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną. Zintegrowanie zespołów klasowych i całej społeczności szkolnej.
4. Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole.
5. Rozwijanie prawidłowych relacji interpersonalnych.
6. Kształtowanie postaw: uczciwości, odpowiedzialności, sumienności i pracowitości.
7. Kształtowanie w społeczności szkolnej postaw otwartości i szacunku wobec różnorodności oraz uświadomienie jej wartości płynących z funkcjonowania w różnorodnym społeczeństwie.
8. Uwrażliwienie uczniów, nauczycieli oraz rodziców na problem dyskryminacji, ukazanie jej przesłanek oraz konsekwencji jej występowania w szkole.
9. Wzmocnienie samorządności i demokracji w szkole.

10. Wykształcenie postawy szacunku do tradycji, osiągnięć nauki i kultury polskiej.
11. Wykształcenie umiejętności prowadzenia zdrowego stylu życia, poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie.
12. Wskazywanie i modelowanie pożądanych wzorców zachowania.
13. Zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem w sposób adekwatny i bezpieczny.
14. Wykształcenie postawy samodzielności i asertywności u uczniów.
15. Rozwój adekwatnej samooceny i wzmocnienie poczucia własnej wartości uczniów. Podejmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju.
16. Stworzenie warunków do rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów (koła przedmiotowe i zainteresowań), wskazywanie wartościowych rozrywek.
17. Rozwijanie i wspieranie działalności wolontaryjnej oraz zaangażowania w działalność podmiotów środowiska lokalnego.
18. Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia

Metody realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

- metody aktywizujące: drama, burza mózgów, metoda projektu, metaplan, plakat
- metody podające: mini wykłady/ prelekcje/ spotkania ze specjalistami, filmy instruktażowe
- metody problemowe: dyskusja ukierunkowana
- metody praktyczne: wycieczki, obserwacje, warsztaty dla rodziców

Formy realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

- praca indywidualna
- praca w grupach
- praca zbiorowa - np. z całym zespołem klasowym lub uczniami z kilku zespołów klasowych

OBSZAR	ZADANIA DO REALIZACJI	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	INSTYTUCJE I OSOBY WSPÓŁPRACUJĄCE
Edukacja zdrowotna, rozwój fizyczny	1. Higiena ciała – kształtowanie wiedzy i postawy dbałości o higienę własną ciała, ze zwróceniem uwagi na potrzeby wynikające ze zmian związanych z okresem dojrzewania.	- lekcje i zajęcia tematyczne, - pogadanki, - zorganizowanie kąca czystości w każdej klasie, - przeprowadzanie akcji przeglądów stomatologicznych oraz elmexowania zębów, -Światowy Dzień Czystych Rąk	- wychowawcy, - pielęgniarka szkolna	- lekarz stomatolog, - rodzice/opiekunowie prawni
	2. Przekazywanie wiedzy i kształtowanie nawyków prawidłowego odżywiania się. Nabycie wiedzy o możliwych negatywnych skutkach niewłaściwego odżywiania się.	- lekcje wychowawcze, - zajęcia tematyczne, - akcje tj: Dzień Zdrowego Śniadania” ”Mleko w szkole” „Owoce i warzywa w szkole” - zajęcia psychoedukacyjne, - zajęcia profilaktyczne dotyczące zaburzeń odżywiania się, -sklepik szkolny ze zdrową żywnością,	- wychowawcy, - nauczyciele przedmiotowi, - pielęgniarka szkolna, -psycholog/pedagog szkolny, -nauczyciel wychowawca świetlicy	- Agencja Rynku Rolnego, - rodzice/opiekunowie prawni, - grono pedagogiczne, - pracownicy służby zdrowia (w tym pielęgniarka szkolna)
	3. Rozwijanie świadomości i wiedzy o własnym ciele, zmianach związanych z okresem dojrzewania.	- zajęcia przedmiotowe (przyroda, biologia, WDŻ), -pogadanki, -lekcje wychowawcze, -zajęcia psychoedukacyjne, - ćwiczenia ruchowe śródlekcyjne, - zajęcia sportowo- rekreacyjne, - gry i zabawy ruchowe klas 1-3 – konkurs o puchar Dyrektora szkoły,	- nauczyciele przedmiotowi, - wychowawcy, - pielęgniarka szkolna, -psycholog/pedagog szkolny,	- rodzice/opiekunowie prawni
	4. Propagowanie czynnego wypoczynku, rozwijanie wiedzy	- zajęcia sportowo- rekreacyjne, - zajęcia edukacyjne,	- nauczyciele przedmiotowi, - wychowawcy	- rodzice/opiekunowie prawni, - trenerzy lokalnych klubów

o pozytywnym wpływie ruchu na ogólny rozwój i samopoczucie.	<ul style="list-style-type: none"> - innowacje pedagogiczne, wychowania fizycznego - wycieczki, rajdy, wyjazdy na zieloną szkołę, - obchody Dnia Dziecka na sportowo, - konkursy sportowe 		sportowych
5. Higiena pracy i wypoczynku – kształtowanie umiejętności właściwej organizacji czasu, planowania aktywności.	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze, - pogadanki 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pielęgniarka szkolna - nauczyciele przedmiotowi -wychowawcy świetlicy 	- rodzice/ opiekunowie prawni
6. Zasady bezpieczeństwa w szkole i na drodze – rozwijanie wiedzy o zagrożeniach oraz obowiązujących zasadach i normach, kształtowanie prawidłowych nawyków postępowania.	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia tematyczne, - konkursy, - stały nadzór i reagowanie w sytuacji zachowania zagrażającego zdrowiu i życiu, - modelowanie właściwych zachowań na terenie szkoły i poza nią, -prelekcje prowadzone przez przedstawicieli Policji i Straży Pożarnej oraz Pogotowia Ratunkowego, - apele: „Bezpieczne wakacje” „Bezpieczne ferie” 	- kadra pedagogiczna	<ul style="list-style-type: none"> - Policja, - Straż Miejska, - Pogotowie Ratunkowe, - rodzice/opiekunowie prawni,
7. Pierwsza pomoc przedmedyczna	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne, - realizacja programu „Pierwsza pomoc przedmedyczna”, - szkolenia z zakresu ratownictwa medycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> - pielęgniarka szkolna, - nauczyciele, - wychowawcy 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice/opiekunowie, - PCK
8. Przekazanie wiedzy o negatywnych dla zdrowia	- zajęcia psychoedukacyjne i profilaktyczne dla uczniów,	- psycholog / pedagog szkolny,	- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne

i życia skutkach używania substancji psychoaktywnych.	<p>w tym realizacja programów: „Nie pal przy mnie proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”- kampania antynikotynowa z ramienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz programu „Spójrz inaczej”; zajęcia profilaktyczne „Narkotyki- zanim spróbujesz”(kl. VII), - prelekcje dla rodziców poszerzające wiedzę o działaniu środków psychoaktywnych, rozpoznawaniu objawów ich zażywania, instytucjach pomocowych, - szkolenia dla rady pedagogicznej dotyczące m.in. rozpoznawania oznak zażywania środków psychoaktywnych, szkolnej procedury postępowania w sytuacji podejrzenia posiadania/ zażycia środka psychoaktywnego, - artykuły informacyjne umieszczane na stronie internetowej szkoły</p>	<p>- pielęgniarka szkolna, - wychowawcy</p>	<p>-Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny Karan - Policja - rodzice/ opiekunowie prawni - Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna - terapeuci uzależnień</p>
9. Kształtowanie postaw proekologicznych.	<p>- angażowanie do akcji, np.: segregowania odpadów komunalnych, - Działalność Szkolnego Koła LOP (udział w konkursie „Szkola przyjazna środowisku” i „Mistrz Ekologii”, akcja zbierania surowców wtórnych i nakrętek, konkursy ekologiczne, Zielony Marsz-obchody Dnia Ziemi), akcja Sprzątanie Świata</p>	<p>- kadra pedagogiczna</p>	<p>- rodzice/ opiekunowie prawni, - Zakład Usług Komunalnych w Radomiu - schronisko dla zwierząt w Radomiu</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -akcja „Złotóweczka dla pieseczka”, -akcja „Wspomóż psiska ze schroniska”, -konkurs „Mój skrzydlaty przyjaciel ” -konkurs Mistrz Ekologii - Ślubowanie Młodych Przyrodników - modelowanie właściwych zachowań - lekcje wychowawcze - zajęcia tematyczne 		
10. Propagowanie zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> -wychowanie profilaktyczno-zdrowotne (plan pracy SK PCK), - zajęcia sportowo-rekreacyjne, - włączenie się do akcji pod patronatem ARR „Owoce w szkole” oraz „Mleko w szkole”, - zajęcia gimnastyki korekcyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> - opiekunowie SK PCK, - kadra pedagogiczna 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice/ opiekunowie prawni, -Agencja Rynku Rolnego, -PCK
11. Profilaktyka i korekta wad wymowy.	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie przesiewowego badania mowy, - kierowanie uczniów z trudnościami na badania uzupełniające w zależności od potrzeb (ortodonta, laryngolog, foniatra, neurolog, psycholog), - opracowanie terapii uwzględniającej indywidualne potrzeby dziecka, - korygowanie zaburzonych głosek, wzbogacanie słownika, ćwiczenia wrażliwości słuchowej, usprawnianie komunikacji językowej, - współpraca z rodzicami (prowadzenie porad 	<ul style="list-style-type: none"> - logopeda szkolny 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice/ opiekunowie prawni, - Towarzystwo Logopedyczne w Radomiu, -poradnie specjalistyczne

		i konsultacji, prezentacja ćwiczeń), - współpraca z Towarzystwem Logopedycznym w Radomiu		
Rozwój poznawczy i emocjonalny	1. Rozwijanie zainteresowań oraz indywidualnych uzdolnień uczniów, wzmacnianie u dzieci poczucie własnej wartości.	- koła przedmiotowe, - koła zainteresowań, - przedstawienia teatralne, - kabaret szkolny - uroczystości okolicznościowe, - wycieczki, - udział w turniejach, konkursach, - dostrzeganie talentów, motywowanie do ich rozwijania, - dostrzeganie wszelkich postępów edukacyjnych i rozwojowych, - propagowanie informacji o placówkach organizujących zajęcia rozwijające zainteresowania	- kadra pedagogiczna	- muzea/ kina/ teatr, - Biblioteka Publiczna, Młodzieżowy Dom Kultury, Kuźnia Artystyczna, POJ - ZHP, - Kościół, - Stowarzyszenia: Arka, Nowe Perspektywy, - wolontariusze, - rodzice/ opiekunowie prawni, - Ochotnicze Hufce Pracy
	2. Dostosowywanie wymagań do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.	- zapoznanie się i realizacja zaleceń zawartych w opiniach psychologiczno-pedagogicznych, - zapoznanie się i realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidualnego, - konstruowanie IPET, ewaluacja realizacji programu, - typowanie uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej i kierowanie do specjalistów	- kadra pedagogiczna szkoły	- rodzice/ opiekunowie prawni/ - specjaliści - poradnie - MOPS
	3. Realizacja różnorodnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej	- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, - zajęcia dydaktyczno-	- nauczyciele specjaliści	- poradnie/ lekarze specjaliści, - rodzice/ opiekunowie prawni

		wyrównawcze, - zajęcia rewalidacyjne, - zajęcia logopedyczne, - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, - konsultacje i porady ze specjalistami, interwencje, mediacje - zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, - indywidualna terapia psychologiczna, pedagogiczna - zajęcia rozwijające uzdolnienia		
	4. Rozwijanie znajomości i umiejętności korzystania z technologii informacyjnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa oraz zapoznanie z możliwymi zagrożeniami.	- zajęcia przedmiotowe (informatyka), - zajęcia tematyczne, - zajęcia psychoedukacyjne, - lekcje wychowawcze, - Twoje dane- Twoja sprawa”- ogólnopolski program GİODO.	- nauczyciele przedmiotowi, - wychowawcy, -psycholog/ pedagog szkolny	- Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny Karan, - Fundacja Nowa Polska, - Policja, - rodzice/ opiekunowie prawni
	5. Rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów.	- zajęcia przedmiotowe, - akcje propagowania czytelnictwa wśród uczniów, - konkursy czytelnicze, - akcja – Międzynarodowy Tydzień Czytania Dzieciom	- nauczyciele przedmiotowi, - pracownicy biblioteki, - wychowawcy	- Biblioteka Publiczna - rodzice/ opiekunowie prawni
	6. Stosowanie zasad higieny pracy umysłowej- zapoznanie z czynnikami ułatwiającymi i utrudniającymi uczenie się.	- lekcje wychowawcze, - zajęcia tematyczne, - zajęcia psychoedukacyjne, - modelowanie właściwych nawyków poprzez odpowiednią organizację pracy	- nauczyciele przedmiotowi, - wychowawcy, -psycholog/ pedagog szkolny	- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne - rodzice/ opiekunowie prawni
	7. Rozwijanie umiejętności efektywnego uczenia się oraz rozwiązywania zadań problemowych, kreatywności dzieci.	- stosowanie metod aktywizujących oraz rozwijających umiejętność współpracy z innymi, w tym pracy zespołowej, metody	- nauczyciele przedmiotowi, - wychowawcy, -psycholog/ pedagog szkolny	- Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne, - Stowarzyszenie Nowe Perspektywy, - Arka

		<p>projektu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzmacnianie zachowań kreatywnych, samodzielnego dokonywania działań i podejmowania wyboru, wspieranie prób rozwiązywania sytuacji problemowych 		- rodzice/ opiekunowie
	<p>8. Działania w zakresie doradztwa zawodowego, w tym: preorientacja i orientacja zawodowa, przygotowanie do świadomego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowań i predyspozycji oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego, w tym zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, - lekcje wychowawcze, - zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, - warsztatowe zajęcia psychoedukacyjne, - indywidualne konsultacje, - prelekcje, - artykuły/ ulotki, informacyjne umieszczane na tablicach ogłoszeniowych, stronie internetowej szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele przedmiotowi, - wychowawcy, - doradca zawodowy, - psycholog/ pedagog szkolny oraz inni specjaliści (np.: nauczyciel posiadający kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej, logopeda szkolny) 	<ul style="list-style-type: none"> - poradnie psychologiczno-pedagogiczne, - Ochotnicze Hufce Pracy, - Profesja- Ośrodek Kształcenia Zawodowego, - radomskie szkoły średnie, - Cech Rzemiosł Różnych w Radomiu, - Młodzieżowy Dom Kultury, - Kuźnia Artystyczna, - MOSiR, - rodzice/ opiekunowie prawni
	<p>9. Zwiększenie świadomości i wiedzy o emocjach oraz umiejętności radzenia sobie w sposób adekwatny z emocjami trudnymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - konsultacje i porady, - lekcje wychowawcze, zajęcia tematyczne, - warsztatowe zajęcia psychoedukacyjne, w tym realizacja programu „Spójrz inaczej”, - profilaktyka zaburzeń nastroju i emocji, w tym depresyjnych, - indywidualne konsultacje i porady, wsparcie psychologiczne i pedagogiczne, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele przedmiotowi, - logopeda szkolny, - pielęgniarka - psycholog i pedagog szkolny 	<ul style="list-style-type: none"> - poradnie psychologiczno-pedagogiczne, - rodzice/ opiekunowie prawni, - lekarze specjaliści

10. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego radzenia sobie ze stresem.	<ul style="list-style-type: none"> - warsztatowe zajęcia psychoedukacyjne, - indywidualne konsultacje i porady, - prelekcje, - zajęcia przedmiotowe (biologia, WDŻ, W-f), - modelowanie właściwych sposobów reagowania 	<ul style="list-style-type: none"> - psycholog/ pedagog szkolny, - wychowawcy, - nauczyciele przedmiotowi, - logopeda, - pielęgniarka 	<ul style="list-style-type: none"> - poradnie psychologiczno-pedagogiczne, - rodzice/ opiekunowie, - lekarze specjaliści
11. Zmniejszenie ilości zachowań agresywnych.	<ul style="list-style-type: none"> - interwencje w sytuacji występowania agresji/ przemocy, - przestrzeganie wewnętrznego systemu oceniania zachowania, - lekcje wychowawcze, - zajęcia profilaktyczne, psychoedukacyjne, - konsultacje i porady, - diagnostyka środowiska rodzinnego 	<ul style="list-style-type: none"> - psycholog/ pedagog szkolny, - wychowawcy, - nauczyciele przedmiotowi 	<ul style="list-style-type: none"> -rodzice/ opiekunowie prawni. - poradnie psychologiczno-pedagogiczne, - Policja, - kuratorzy sądowi
12. Zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa na terenie szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie dzieciom opieki po zakończeniu zajęć lekcyjnych (praca świetlicy szkolnej) całoroczny konkurs "Wzorowego Świetlika", -stałe nadzorowanie miejsc w szkole uważanych za niebezpieczne: dyżury nauczycieli, stosowanie przez wszystkich pracowników szkoły jednolitych procedur postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> - psycholog/ pedagog szkolny, - wychowawcy, - nauczyciele przedmiotowi 	<ul style="list-style-type: none"> -rodzice/ opiekunowie prawni. - poradnie psychologiczno-pedagogiczne, - Policja, - kuratorzy sądowi

Rozwój społeczny, kultura	<p>1. Rozwijanie umiejętności współpracy, pracy zespołowej oraz integracja społeczności szkolnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie w trakcie zajęć przedmiotowych form pracy grupowej, - angażowanie uczniów do współorganizacji uroczystości szkolnych, w tym: wyboru Słonecznego Ucznia, Dnia Patrona Szkoły, Dnia Otwartego Szkoły, Dnia Pluszowego Misia - wyjazdy, wycieczki, koła zainteresowań, - organizacja Wigilii klasowych, - organizowanie imprez szkolnych tj. Mikołajki, Dzień Chłopaka, Dzień Dziecka, pierwszy Dzień Wiosny, Bal Karnawałowy, Międzynarodowy Dzień Tolerancji - dyskoteki szkolne, -praca samorządu uczniowskiego (rozwijanie samorządowej działalności uczniów poprzez stosowanie procedur demokratycznych- wybory do samorządów klasowych i do Rady Samorządu Szkolnego - akcja charytatywna Góra Grosza -zbiórka na rodzinne domy dziecka, -konkurs szkolny Mój Talent, -Świąteczne klimaty-wystrój sal i korytarzy , -apel Prawa Dziecka dla klas IV, -opiniowanie zmian w statucie szkoły, -organizowanie spotkań z 	<ul style="list-style-type: none"> - kadra pedagogiczna, - opiekunowie SU 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice/ opiekunowie, - ZHP, - kościół, -wolontariusze
--------------------------------------	---	---	---	---

		ciekawymi ludźmi- świadkami historii		
	2. Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz kształtowanie postawy szacunku wobec każdego człowieka, jego różnorodności.	<ul style="list-style-type: none"> - modelowanie właściwego zachowania, - spotkania formacyjne i akcje charytatywne SKW Caritas, - zaangażowanie w obchody Międzynarodowego Dnia Tolerancji, - lekcje wychowawcze, - zajęcia psych edukacyjne, -uczenie szacunku dla ludzi wywodzących się z różnych kręgów kulturowych, religijnych, społecznych i narodowych, -wyrabianie właściwej postawy i zachowań wobec osób niepełnosprawnych, -rozwijanie tolerancji, empatii oraz wrażliwości na problemy społeczne oraz potrzeby innych 	<ul style="list-style-type: none"> - kadra pedagogiczna, - opiekun SKW 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice/ opiekunowie, - Caritas, -wolontariusze, - firmy szkoleniowe oferujące szkolenia z tematyki antydyskryminacyjnej
	3. Uświadomienie praw i obowiązków dziecka.	<ul style="list-style-type: none"> -zapoznanie z prawami i obowiązkami dziecka, -obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka 	-kadra pedagogiczna, zwł. wychowawcy klas	- rodzice/ opiekunowie prawni
	4. Bon ton- czyli zasady dobrego wychowania, na co dzień.	<ul style="list-style-type: none"> - modelowanie kulturalnego zachowania w sytuacjach codziennych, - lekcje wychowawcze 	- kadra pedagogiczna	- rodzice/ opiekunowie prawni

		<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia tematyczne - organizacja „Dnia Życzliwości” 		
	5. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> - modelowanie właściwych wzorców komunikacji, - lekcje wychowawcze, - zajęcia psychoedukacyjne, - zajęcia logopedyczne i rewalidacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> - kadra pedagogiczna, - nauczyciele specjaliści 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice/ opiekunowie prawni, - wolontariusze, - stowarzyszenia: Arka, Nowe Perspektywy - poradnie psychologiczno - pedagogiczne
	6. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego rozwiązywania konfliktów.	<ul style="list-style-type: none"> - modelowanie właściwych wzorców reagowania w sytuacjach konfliktowych, - lekcje wychowawcze - mediacje 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy i nauczyciele przedmiotowi - psycholog/ pedagog szkolny 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice/ opiekunowie -Policja - kuratorzy sądowi - poradnie psychologiczno – pedagogiczne
	7. Kształtowanie postawy asertywności, w tym umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach zagrożenia.	<ul style="list-style-type: none"> - modelowanie zachowań asertywnych, - zajęcia tematyczne, - zajęcia psychoedukacyjne, - interwencje, - konsultacje i porady 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele przedmiotowi, - psycholog/ pedagog szkolny 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice /opiekunowie prawni, -Policja, - kuratorzy sądowi, - Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne, -Stowarzyszenia: Karuzela, Nowe Perspektywy, Karan, Arka
	8. Wdrażanie uczniów do przestrzegania zasad i norm społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie oddziaływań wobec uczniów przejawiających zachowania problemowe, - współpraca z instytucjami wspomagającymi szkołę w procesie wychowania, zapobiegania demoralizacji i przestępczości wśród uczniów: Zespół do spraw nieletnich KMP w Radomiu, dzielnicowy, Sąd Rodzinny 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele przedmiotowi, - psycholog/ pedagog szkolny 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice / opiekunowie prawni - Caritas, -Policja/ Sąd Rodzinny- kuratorzy, - MOPS, - poradnie psychologiczno – pedagogiczne

		i Nieletnich, kuratorzy sądowi, MOPS -stosowanie przez nauczycieli szkolnych procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia uczniów przestępczością i demoralizacją - kierowanie uczniów z trudnoś- ciami na badania diagnostyczne do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i innych poradni specjalistycznych		
	9. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób starszych.	- obchody Dnia Babci i Dnia Dziadka, -występy artystyczne dla podopiecznych Domu Pomocy Społecznej „Nad Potokiem”, -uczenie prawidłowych postaw wobec osób starszych w sytuacjach życia społecznego	- kadra pedagogiczna	- rodzice/opiekunowie prawni - Dom Pomocy Społecznej „Nad Potokiem”
	10. Rozwijanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym.	-organizowanie spotkań i wywiadówek z rodzicami, - pełnienie dyżuru nauczycielskiego w ramach Otwartych poniedziałków, - uaktualnienie planu pracy wychowawczej dla poszczególnych klas, -udzielanie indywidualnych porad dla rodziców uczniów, -angażowanie rodziców w życie klasy i szkoły, - współpraca z Radą Rodziców	- wychowawcy, - nauczyciele przedmiotowi, - psycholog/ pedagog szkolny	- rodzice/opiekunowie prawni - poradnie psychologiczno – pedagogiczne -Stowarzyszenia: Karuzela, Nowe Perspektywy, Karan, Arka
	11. Rozwijanie wiedzy i współpraca ze środowiskiem lokalnym.	- lekcje wychowawcze, - zajęcia edukacyjne, - udział społeczności szkolnej w organizacji festynu rodzinnego dla dzieci z osiedla	- kadra pedagogiczna	- rodzice/opiekunowie prawni, -MOPS, -Centrum Aktywności - Lokalnej, -Parafia p.w. Chrystusa Króla,

		Gołębiów I, - wycieczki, udział w życiu kulturalnym miasta, -prelekcje		-muzea/teatr/Szkoła Muzyczna, - Państwowa Straż Pożarna, Pogotowie Ratunkowe, Policja, -Biblioteka Publiczna
	12. Kształtowanie wiedzy o tradycjach rodzinnych oraz postawy dbałości o nie.	- lekcje wychowawcze, -zajęcia tematyczne, -uroczystości okolicznościowe	- kadra pedagogiczna	- rodzice/opiekunowie prawni, - muzea/ Teatr Powszechny/kino, - Biblioteka Publiczna
	13. Propagowanie wiedzy o osiągnięciach kultury i nauki polskiej.	- lekcje wychowawcze, -zajęcia tematyczne, -konkursy, -wycieczki	- kadra pedagogiczna	- rodzice i opiekunowie prawni
	14. Dbłość o poczucie tożsamości narodowej i kształtowanie postaw patriotycznych.	- organizacja akademii i uroczystości patriotycznych, - zajęcia tematyczne związane z symbolami narodowymi, -dbanie o postawę szacunku wobec symboli narodowych podczas uroczystości szkolnych, -odwiedzanie lokalnych miejsc pamięci narodowej	- wychowawcy, - nauczyciele przedmiotowi	- rodzice/opiekunowie prawni - muzea
Rozwój duchowo-moralny	1. Kształtowanie stabilnego systemu wartości.	- lekcje wychowawcze, - zajęcia edukacyjne w trakcie zajęć przedmiotowych (m.in. religia, etyka), - zajęcia psychoedukacyjne, - spotkania formacyjne i akcje charytatywne SKW Caritas	- kadra pedagogiczna - opiekun SKW	- rodzice/ opiekunowie prawni - SKW Caritas
	2. Rozwijanie umiejętności odróżniania dobra od zła oraz refleksyjnej oceny własnego zachowania.	- lekcje wychowawcze, - zajęcia edukacyjne w trakcie zajęć przedmiotowych (m.in. religia, etyka) - wzmacnianie zachowań pożądaných, reagowanie na przejawy zachowań	- kadra pedagogiczna - opiekun SKW Caritas	- rodzice/ opiekunowie prawni - Caritas -Kościół Stowarzyszenia: Karuzela, Nowe Perspektywy, Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny Karan,

		negatywnych (wewnątrz-szkolny system oceny zachowania), - indywidualne rozmowy, konsultacje, porady		Arka - Policja - kuratorzy sądowi
	3. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i prawa drugiego człowieka, postawy odpowiedzialności i konsekwentnego realizowania podjętych działań na rzecz drugiego człowieka.	- obchody Międzynarodowego Dnia Tolerancji, - obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka, - organizacja Dnia Życzliwości, - akcja „Góra grosza”, - spotkania formacyjne i akcje charytatywne SKW Caritas, - lekcje wychowawcze, - zajęcia psychoedukacyjne	- kadra pedagogiczna, - opiekun SKW	- rodzice/ opiekunowie prawni, - Caritas, - stowarzyszenia dla osób niepełnosprawnych
	4. Odwoływanie się do autorytetów duchowych i moralnych, tradycji religijnych.	- zajęcia przedmiotowe (religia, etyka, język polski, historia), - spotkania formacyjne i akcje charytatywne SKW Caritas, - lekcje wychowawcze	- kadra pedagogiczna, - opiekun SKW	- rodzice/ opiekunowie prawni, - Caritas

Proces realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego podlega **ewaluacji wewnętrznej** – jest ona przeprowadzana pod koniec roku szkolnego. Efektem końcowym ewaluacji jest pisemne sprawozdanie. Zbieranie informacji będzie odbywało się w oparciu o analizę dokumentacji szkolnej oraz badanie ankietowe.

Ocena efektów realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego dokonywana będzie na bieżąco poprzez analizę zapisów w dziennikach i innych dokumentach szkolnych, analizę wytworów pracy uczniów, rozmowy z uczniami i ich rodzicami, obserwację uczniów

w sytuacjach zadaniowych, kontrole postępów ucznia w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych oraz w trakcie posiedzeń Rady Pedagogicznej podsumowujących pracę pod koniec roku szkolnego.

Spodziewane efekty realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktyczno:

1. Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, w sytuacjach trudnych uzyskują pomoc ze strony zarówno kadry pedagogicznej, jak i innych uczniów, mają wiedzę o tym, gdzie mogą pomoc uzyskać.
2. Uczniowie posiadają wiedzę o możliwych zagrożeniach oraz korzyściach płynących z postawy odpowiedzialnego dokonywania wyborów, przestrzegania norm i zasad współżycia społecznego, uczciwości.
3. Prawidłowo przebiegający proces integracji – zarówno wewnątrz zespołów klasowych, jak i między zespołami, istnienie poczucia bycia członkiem społeczności szkolnej.
4. Rozwijanie wzajemnej współpracy rodziców i rodzin uczniów ze szkołą.
5. Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole oraz zwiększenie kompetencji społecznych uczniów.
6. Wykształcenie postawy szacunku do tradycji, osiągnięć nauki i kultury polskiej.
7. Wykształcenie umiejętności prowadzenia zdrowego stylu życia, poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie.
8. Wskazywanie i modelowanie pożądanych wzorców zachowania.
9. Zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem w sposób adekwatny i bezpieczny.
10. Wykształcenie postawy samodzielności i asertywności u uczniów.
11. Rozwój adekwatnej samooceny i wzmocnienie poczucia własnej wartości uczniów. Podejmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju.
12. Uczniowie mogą w szkole rozwijać zainteresowania i uzdolnienia (koła przedmiotowe i zainteresowań), wybierają wartościowe rozrywki.
13. Uczniowie uzyskują wiedzę i wsparcie przydatne w wyborze zawodu i drogi dalszego kształcenia.

